

2634

244
d-23

1894

dp-30

76

ԽԱԶԵ Ա.ՌԱՋ ԹԻ ՎԱԽՃԱՆԻՆ

۹۰۶

ՊԱՏ. ՏՐ. Փ. Պ. ՓԱՌԻՐ

معارف عمومیه نظارت جلیله سنك ۱۱ ذی القعده ۱۴۱۱ هجری و ۵ مایس ۳۱۰
تاریخی و ۱۲۵ نومرسی رخصتمامه سیله شر اوئشدر

مصارف آمریقان مسیونر شرکتی طرفندن تسویه اولته رق طبع اولنشدر

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԵՄ

Ե ՏՊԱԾՄԱՆԻ ԱՅ ՅԱԿՈԲ ՊՕՅԱՃԵԱԿ

244
中-23

1894

2001

244

2012

գր - 93

ԽԱԶՄ Ա.ՌԱ.Ջ ԹԵ ՎԱԽԱՀԱՆԻՆ

1/262

Գրեց Պատ. Տր. Փ. Պ. Փառուր

Զափաղանց շատ ժամանակ և ոյժ կը
վատնեն մարդիկ սխալ կերպով գործի սկսե-
լով։ Սխալ սկզբնաւորութիւն մը կ'ընեն. և
երբ մարդ սխալ եղանակաւ կը սկսի բան մը,
քիչ տարակոյս կայ թէ մինչեւ վերջը սխալ
պիտի գործէ։

Խաչը իմ գործիս վախճա՞նը ըլլալու է,
թէ սկիզբը։ Փրկուելո՞ւ համար աշխատելու
եմ, թէ աշխատելու եմ վասն զի փրկուած
եմ։ Մեղքէ ետ կենալու եմ և անձս մաքուր
պահելու եմ փրկութիւն ստանալու համար,
թէ սուրբ կեանք մը վարելու եմ որպէս զի
ցուցնեմ թէ փրկուած եմ։

Մարդիկ կան որ կ'ուզեն խաչին հասնիլ
իրենց ջանքովը, կան նաև այնպիսիք որ խա-
չին ընդունուած չնորհաց զօրութեամբը կը
գործեն։ Այս երկու կարգ մարդոց ալ կ'ու-
զեմ երկու խօսք ըսել։

9326
40

Առաջինները կը ջանան իրենց անձերը
Աստուծոյ ընդունելի ընծայել : Բոլբովին
անկեղծ են, և շատ եռանդոտ . և սակայն կը
սխալին :

Կը սխալին ապաշխարութեան մասին :
Ապաշխարութիւնը լոկ կամ դիմաւորաբար
զգացման խնդիր մը կը համարին, կար-
ծելով թէ պարտին միայն մեղաց համար
շատ ցաւ զգալ : Նոքա կը ծանրանան աւելի
ապաշխարութեան քանակութեան քան որ-
պիսութեան վրայ, և անտես կ'ընեն սա իրողու-
թիւնը թէ ապաշխարութիւնը մեղքէ իրապէս
դառնալ է, և ոչ թէ լոկ ցաւիլ մեղքի հա-
մար : Այն անձը որ ճշմարտապէս մեղքէ կը
դառնայ, մեղաց համար սրտի տրտմութիւն
կ'ունենայ, սակայն կարեւորագոյն բանը անկէ
դառնալն է : Կը կարծեն թէ ապաշխարու-
թիւնը զիրենք յարմար կ'ընէ խաչին դա-
լու, մինչ մեր մեղքերը կրող խաչեալը
տեսնելն է որ մեզ ապաշխարութեան կը
շարժէ :

Կը սխալին մեղաց գէմ մարտնչելու մա-
սին : Կը կարծեն թէ խաչին դալէ առաջ
պարտին մեղաց վրայ յաղթութիւններ տա-
նիլ : Կը կարծեն թէ խաչին կրնան համնիլ
մեղաց հետ մարտնչելով և ամոր յաղթելով :

Զեն տեսներ թէ մեղաւորը որպէս զի կարող
ըլլայ յաջողութեամբ մեղաց դէմ մարտըն-
չելու՝ նախ ներում ընդունելու է հաւատա-
լով Քրիստոսի որ մեղքը քաւեց խաչին վրայ
իր անձը զո՞ր մատուցանելով :

Իրենք զիրենք Աստուծոյ ընդունելի ըն-
ծայելու համար ոչ մէկ ջանքէ, զոհողու-
թենէ, տաղնապէ կը քաշուին : Կ'ողբան,
կ'աղօթեն, Սուրբ Գիրք կը կարդան թերես
ժամերով, շատ փութաջան են կրօնական
պաշտամանց ներկայ գտնուիլ, իրենց կեան-
քերը արտաքուստ Աստուծոյ օրինաց պա-
հանչներուն համաձայն ձեել, և շատ բարի
գործեր կ'ընեն, սակայն այս բոլորն ընելով
հանդերձ չեն համնիր խաչին և չեն ընդունիր
իրենց փափաքած փրկութիւնը և խաղաղու-
թիւնը :

Որդ՝ ինչո՞ւ իրենց այս բոլոր ջանքերը ա-
պարզիւն կը մնան : Եատ իրաւացի պատճառ-
ներ կրնամ յիշել թէ ինչո՞ւ այսպէս կ'ըլլայ :
Առաջինը ինքնին բաւական է : Դէպի ի խա-
չը գիմելու այս միջոցը Աստուծոյ ուզած
կենաց ճամբան չէ : Թերեւս քու ուզածդ է,
և քեզ թուի շատ խոնարհ և Աստուծոյ պա-
տիւ բերող ճամբայ : Սակայն Աստուծած կ'ըսէ,
ոիմ խորհուրդներս ձեր խորհուրդները չեն,

ու ձեր ճամբաները իմ ճամբաներս չեն ։
(Ես. ԾԵ. 8) :

Կը կարդանք, «Աստուած իր սէրը որ մեր
վրայ ունէր՝ յայտնեց, որ երբ դեռ մեղա-
ւոր էինք, Քրիստոս մեղի համար մեռաւ ։
(Հռովմ. Ե. 8), ուրեմն կ'ուզէ որ երբ դեռ
մեղաւոր ենք, զնա ընդունինք և իր մահ-
ուան օրհնութիւնը առնունք :

Ուրիշ պատճառ մը թէ ինչո՞ւ չեն յաջո-
ղիր, է մեր տկարութիւնը : Քրիստոս դժոնե-
լէ առաջ խաչին հասնելու համար աշխարելու այս
գաղափարներուն նայելով, մեր առջեւ շատ
տաժանելի գործ մը կայ : Մեր զօրութիւնը
բաւական չէ անոր : Չենք կրնար ապաշխա-
րել, այսինքն մեղքէ դառնալ և յաղթել ա-
նոր, լոկ մեր կարողութեամբ : Մենք չենք
կրնար մեր կարողութեամբ օրէնքը գործադ-
րել Աստուծոյ ուղածին պէս :

Եւ այս է պատճառը թէ ինչո՞ւ չենք
յաջողիր երբ կը ջանանք մեր կեանքերը բար-
ւոքել, որպէս զի կարող ըլլանք մեր անձերը
Քրիստոսի զմեղ նկատողութեան առնելուն
արժանի ընծայել . վասն զի բանը իրապէս
ատոր կը յանդի : Լաւագոյն դիտաւորու-
թիւնները և որոշումներն ընելով հանդերձ,
կը գտնենք որ միշտ անյաջող կ'ելլենք . երբ

մեր անձերը կը քննենք, երբեմն կը ստիպ-
ուինք ըսել թէ երբեք չենք յառաջդիմեր,
թէ Քրիստոսի ուղածին չափ սուրբ ըլլալու
աւելի մօտեցած չենք հիմա քան էինք ասկէ
առաջ: Մեղ համար աղէկ է որ նա կ'ուզէ
խեղճ մեղաւորն իրեւ մեղաւոր, եթէ ոչ ի՞նչ
պիտի ըլլար մեր վիճակը :

Յետոյ նայէ մեր բեռնաւորեալ վիճակին :
Տես թէ մեղաց և թշուառութեան ի՞նչ
ծանր բեռի մը ներքեւ պիտի հեծենք երբ ջա-
նանք այս բոլոր գործն ընել : Փրկիչ մը ի-
րեն համար եթէ հարկ թողուր
մեղ այսպէս չարաչար աշխատիլ, իրաւ որ
երբեք Փրկիչ պիտի ըլլար :

Եւ արդ, ի՞նչ է արդիւնքն այս անցածու-
ղութեան : Անպտղութիւն : Մենք կը ձանձ-
րանանք մեզ շահ չքերող բանէն : Ոտնաշարժ
ազօրիքին մէջ ճգնող մարդոյ նման պիտի
ըլլանք եթէ խաչին համիլ ջանանք : Նման
անոնց որ ի հնումն կը պատժուէին բոնա-
գատուելով միշտ ջուր թափել յատակը ծա-
կերով լի ամանի մը մէջ. կամ նման անոր որ
կը բոնագատուէր բլուրն ի վեր գլորել ահա-
գին քար մը որ շարունակ դարձեալ ետ իրեն
կու գար : Շարունական անպտուղ աշխատու-
թիւն, և անոր հետ իրական զօրութեան

կորուստ . միայն այս կրնայ ըլլալ արդիւնքը :
վասն զի քրիստոսի հետ միութիւնն է ամէն
զօրութեան աղբէւրը . և մինչ լոկ կը ջա-
նանք Անոր համնիլ , ի՞նչպէս կրնանք ստանալ
այն զօրութիւնը որ միայն անոր հետ միու-
թենէ կը բխի :

կրնար հարցուիլ թէ ինչու պարդապէս
իսկոյն քրիստոսի չենք գար : ինչու երկար
ժամանակ կը յարատենք այս ճամփուն մէջ
որ կը կարծենք թէ խաչին կը տանի , մինչ
իրապէս անկէ կը հեռացնէ զմեղ : ինչու
չենք բուներ ուղիղ ճամբան , որ է կարծ և
շիտակ : Ասոր պատճառն է երբեմն մեր
աղիտութիւնը , երբեմն մեր հպարտութիւ-
նը , երբեմն ալ անձնասիրութեան այն
բնածին հակումը որ ամէն բանի մէջ մեր
անձը ներմուծել կու տայ մեղ . սակայն
մեղ համար այնչափ կարեոր չէ անոր պատ-
ճառը , որչափ անոր գոյութիւնը . և կը վատ-
նենք մեր աշխատութիւնը , մեր ժամանակը և
մեր ոյժը , երբ կը ջանանք և կը ճղնինք ձեռք
բերել այն բանը զոր Աստուած ձրիաբար
մեղ կու տայ եթէ միայն խնդրենք :

Արդ՝ ի՞նչպիսի է երկրորդ կարդի մար-
դոց ընթացքը : Երկրորդ կարդի մարդոց
մէջ են անոնք որ ուղղակի քրիստոսի եկած-

են , և ընդունած են Անկէ ներում , կեանք և
փրկութիւն , լեցուած են Անոր հոգիով և գէպ
ինա սիրով և իբր թէ խաչին զրկուած՝ կ'եր-
թան Աստուածոյ համար իրենց ընկեր արա-
րածոյ մէջ ապրելու և աշխատելու :

Խաչին դրդեալ աշխատիլ նշանակեր
քրիստոսէ բաժնուիլ մինչև իսկ վայրկեան
մը : Ըստուած է , “Իմ մէջս կեցէք , և շատ
պտուղ պիտի բերէք” : Ճիւղը արմատէն կ'ել-
լէ կը տարածուի ողկոյզներով բեռնաւորած ,
սակայն արմատին հետ միացած է և իր
բոյլը հիւթը անկէ կ'ընդունի : Քրիստոսի
սէրն է որ մեղ կը ստիպէ . երանի թէ
Աստուած զայն մեղ հետզետէ աւելի ա-
ռատ տար :

Ուրեմն , ուղղակի խաչին գալէ և ըն-
դունելէ ետեւ փրկութիւնը զոր քրիստոս
ձրի կուտայ , մեր քրիստոնէական աշխատու-
թեան կամ Աստուածոյ համար ապրելուն
շարժառիթը պէտք չէ ըլլայ բան մը ընդունիլ .
վասն զի այն բանը որուն կարօտ ենք , արդէն
ընդունած ենք , այլ քրիստոսէ ստայած մեր
կեանքը յօդուտ գործածել : Ամէն կեանք կը
փափաքի զարգացման , բան մը ընելու , նպա-
տակի մը համար աշխատելու . քրիստոնէական
կեանքը , Յիսուսի յառաջ բերած կեանքը , մի

և նոյն բանը կ'ընէ : Քրիստոսի խաչը կրնայ ներկայացուիլ իբրև քրիստոնէին կենաց կեղարնը, անոր գործունէութեան հիմը :

Այս տեսակ գործը և կեանքը կորով պիտի ունենայ, որովհետեւ ազատ պիտի ըլլայ : Քրիստոնեան է անձ մը որ մեղքի գերի չէ : Քրիստոս կ'ըսէ, «Թէ՞ որ Որդին ձեզ ազատ ընէ, ճշմարտապէս ազատ պիտի ըլլաք» (Յովհ. Ը. 36): Հին ժամանակի ծառան ի սրտէ չէր գործեր, գործ մը կ'ընէր վասնդի պատիժէ կը վախնար, և ոչ ուրիշ շարժառիթով . քրիստոնէին կորովը ազատ մարդու մը կորովն է :

Նաև եռանդ ունի նա, եռանդ՝ որ կրնայ հաղորդուիլ, և կը բխի Սուրբ Հոգին: Անոնք որ խաչին հասած են, չողւոյն կցորդ են, և կ'ընդունին եռանդ մը որ իրենցմէ չէ, որ Աստուծմէ կը բխի, և որ զանոնք կը կարողացնէ Աստուծոյ գործը գործել :

Նաև կայ շահու միութիւն : Այն անձը որ կը ջանար խաչին հասնիլ, միայն ի՞ր օգուտը կը փնտուէր . հիմա որ գիտէ թէ Քրիստոս իրեն համար մեռաւ, Քրիստոսի օգուտին վրայ կը խորհի : Քրիստոսի օգուտը և իրեն մէկ են . Քրիստոս և ինք մէկ են . Քրիստոս և ինք ամէն չար վարմունքի դէմեն . Քրիստոս և ինք ամէն բարի վարմունքի կողմն են :

Եւ ի՞նչ պիտի ըլլայ այնպիսւոյն գործը Անշուշտ գործ մը պիտի ունենայ, և նախ իր անձին համար : Պիտի ընէ ինչ որ կրնայ, Սուրբ Հոգւոյն օգնութեամբ իր անձը սրբել մարմնաւոր և հոգեւոր ամէն աղտեղութենէ, և Աստուծոյ շնորհըով կատարեալ սրբութեան համնիլ : Միշտ ևս քան զես պիտի ապաշխարէ մեղքէ, և զայն ևս քան զես ատէ, վասն զի մեղքն է որ Քրիստոսը խաչը հանեց, և Քրիստոս կ'ատէ զայն . և մենք որչափ աւելի սուրբ ըլլանք, այնչափ աւելի համամիտ կ'ըլլանք Քրիստոսի հետ :

Մեր հոգւոյն պարտէզը բրելու և զարդարելու գործին մէջ շատ բան ունինք ընելու : «Ով Յիսուս, այս հոգին Քուկդ է, Քու պարտէզդ է, չողւոյն օգնութեամբ պարտիմ անոր մէջ գործել . այս վայրի խոտերը խելու եմ, այս ծաղիկները մշակելու եմ Քեզ համար :» Եւ այն անձը որ Քրիստոսի եկած և զնա իրն ըրած է, գործ ունի նաև իր ընկերներուն մէջ: Մինչ առաքեալները վեր երկինք կը նայէին համբարձող Քրիստոսի ետևէն, թոյլ չտրուեցաւ անոնց շարունակել այսպէս նայիլ տեսարանին հրաշալիւքէն և փառքէն դիմուած, անոնք պարտէին երուսաղէմ դառնալ . և անոնց գործը իրենց

առջեն էր, Երթալ և համբարձող Քրիստոսը
քարողել։ Նախ Քրիստոսի մէջ կեցիր, յեւ
առյ Քրիստոսի համար դործէ։ ահա այս է
հոգեոր կենաց կանոնը։

Եթէ մէկը կ'ուզէ գիտնալ թէ ինչպէս
կրնայ ըլլալ այդ, պատասխանը յստակ և
պարզ է։ Նախ պարտիմք Քրիստոսի Երթալ,
ուղղակի Անոր գիմել ճիշդ ինչպէս որ ենք,
և զնա ընդունիլ ինչպէս որ է, և յետոյ
Անկէ զրկուիլ, սակայն միշտ Անոր հետ
ըլլալով։ Կ'աշխատինք ոչ թէ փրկուելու հաւ
մար, այլ վասն զի փրկուած ենք այն բանով
զոր մեղ համար ըրած է Քրիստոս։ Այս
պարտի ըլլալ Անոր համար մեր բոլոր ըրաւ
ծին շարժառիթը և աղքիւրը։

2560